

Huizen, 30 november 2006

Nr. 8

Aan de raad.

Onderwerp: Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek

Voorstel:

Instemmen met de vorming van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek per 1 januari 2007 en de hiervoor benodigde gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek vaststellen en aangaan.

Toelichting:

De stuurgroep Veiligheidsregio (bestaande uit alle burgemeesters uit deze regio) is doende met de vorming van de Veiligheidsregio alsmede met de regionalisering van de brandweren in de regio.

Het vaststellen van een gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek is noodzakelijk om de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor crisisbeheersing en rampenbestrijding voor de hulpverleningsdiensten op regionale schaal te integreren. Door het bijeenbrengen van de gescheiden verantwoordelijkheden kan het beheer en de inzet van de hulpverleningsdiensten effectiever en efficiënter worden georganiseerd.

De regeling biedt tevens een kapstok voor de regionalisering van de brandweer en de rampenbestrijding. De regeling voorziet in rechtsopvolging van de huidige gemeenschappelijke regeling voor de Regionale Brandweerorganisatie.

De centrale doelstelling van het Kabinetsstandpunt Veiligheidsregio's en het Beleidsplan Crisisbeheersing 2004-2007 is het bevorderen van de kwaliteit van de rampenbestrijding door versterking van decentrale crisisbeheersing te organiseren in effectieve veiligheidsregio's.

Uitgangspunt is dat de voorbereiding op rampenbeheersing een taak is van het lokale bestuur, maar dat het beheer over de hulpverleningsorganisaties verplicht op regionaal niveau moet worden georganiseerd. De veiligheidsregio is een middel om te komen tot meer samenwerking en meer daadkracht met het oogmerk slagvaardiger en professioneler te kunnen optreden bij rampen en crises.

Het kabinet acht verdergaande regionalisering van de brandweer cruciaal voor de professionalisering en positionering van de brandweer én voor de ontwikkeling en inrichting van de veiligheidsregio.

De stuurgroep heeft een gemeenschappelijke regeling voor de vorming van de veiligheidsregio opgesteld welke aan alle gemeenten is aangeboden. De bestuursorganen (raad, college, burgemeester) dienen deze regeling aan te gaan.

Deze regeling vormt in feite ook de formalisering van de huidige overlegstructuren in het kade van de multidisciplinaire crisisbeheersing.

In dit verband is sprake van 2 'dossiers' welke op zich deels samenlopen, doch die qua besluitvorming een afzonderlijk traject doorlopen. Dit betreft de vorming van de veiligheidsregio en de regionalisering van de brandweren. In eerste aanleg zouden beide trajecten per 1 januari 2007 afgerond zijn. Vanwege de veelheid van zaken welke uitgewerkt dienen te worden, is de regionalisering van de brandweren thans voorzien per 1 januari 2008. Hierbij zij aangetekend dat omtrent de regionalisering van de brandweren door de gemeenteraden randvoorwaarden zijn vastgesteld doch dat de (afroedende) besluitvorming nog dient plaats te vinden.

Samenloop van besluitvorming omtrent beide dossiers in 2007 heeft als nadeel dat én de veiligheidsregio niet op korte termijn gevormd gaat worden én dat alsdan sprake wordt van een veelheid van te nemen besluiten binnen een complexe materie.

Taken veiligheidsregio

In de thans voorliggende regeling heeft het bestuur van de Veiligheidsregio (het veiligheidsbestuur) de volgende taken:

- Opstellen, vaststellen en uitvoeren van een multidisciplinair beleidsplan crisisbeheersing;
- Het voorbereiden van de coördinatie bij rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- Beheer van de gemeenschappelijke meldkamer en de 112-centrale (samen met het regionaal college van politie);
- Beheer en beleid ten aanzien van de regionale brandweer en GHOR, inclusief de taken die in het kader van de regionalisering van het beheer van de gemeentelijke brandweer overgaan naar de regionale brandweer. In het kader van het proces regionalisering brandweer vindt daar aparte besluitvorming over.
- Het uitvoeren van taken die in het kader van de regionalisering van de gemeentelijke taken ten aanzien van rampenbestrijding en crisisbeheersing overgaan naar de Veiligheidsregio. Besluitvorming over de mate van regionalisering van deze taken zal nog plaats vinden.
- Toetsen en adviseren van het gemeentelijke en sectorale proactie- en preventiebeleid ten behoeve van het (regionale) crisisbeheersingsbeleid

Juridische aspecten

Juridische basis van de Veiligheidsregio is de door de Stuurgroep aangeboden gemeenschappelijke regeling. Deze regeling is gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen (verlengd lokaal bestuur). Op een aantal onderdelen is hierbij geanticipeerd op het ontwerp van de Wet op de Veiligheidsregio.

Deze wet verkeert thans nog in de ontwerpfasen en is recent door het kabinet om advies naar de Raad van State gezonden. Op dit moment is niet bekend op welk moment deze wet in werking treedt.

In het wetsontwerp is voorzien dat het regionaal college van politie zal samengaan met het regionaal veiligheidsbestuur.

Vooruitlopend is in het wetsontwerp opgenomen dat het veiligheidsbestuur in een convenant met het regionaal college van politie heeft vastgelegd hoe de multidisciplinaire samenwerking op het terrein van de rampen- en crisisbeheersing en het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer is vormgegeven.

In de gemeenschappelijke regeling is daartoe opgenomen dat een dergelijk convenant wordt afgesloten.

De Veiligheidsregio treedt voor wat betreft de taken en bevoegdheden in de rechten en plichten van de RBO (rechtsopvolger) en de GHOR. De ambtelijke organisaties gaan om die reden 1 op 1 over naar de veiligheidsregio en hieruit vloeien geen personele gevolgen uit voort. Evenmin zal in de opzet van de veiligheidsregio sprake worden van extra formatieplaatsen.

Democratische legitimiteit

De burgemeesters worden lid van het algemeen bestuur waaruit de dagelijks bestuur wordt geformeerd. Zij moeten verantwoording afleggen aan hun raden. Op zich is hierdoor de democratische legitimiteit wat beperkt (er komen geen gekozen vertegenwoordigers in het veiligheidsbestuur), doch gelet op de taken die worden behartigd in relatie met het gegeven dat de portefeuille openbare orde en veiligheid formeel bij de burgemeester berust, is het wel de meest wenselijke samenstelling van deze besturen.

In de voorliggende regeling is de stemverhouding één stem per lid. De financiering van de regionale kosten vindt plaats naar rato van het inwoneraantal.

Op zich is deze regeling overeenkomstige andere gemeenschappelijke regelingen binnen deze regio. De bestaande bestuurscultuur binnen de regio/gewest gaat uit van besluitvorming op basis van consensus.

Binnen de stuurgroep is op aandrang van onze gemeente afgesproken dat binnen 2 jaar na inwerkingtreding de regeling de stemverhouding geëvalueerd zal worden. Hiertoe zullen alsdan nadere scenario's uitgewerkt/voorbereid worden.

Tijdens de behandeling van deze kwestie in de commissie ABEZ is de positie van de plaatsvervangend korpsbeheerder aan de orde geweest. De korpsbeheerder is de burgemeester van de grootste gemeente binnen de regio. Het regionaal college van politie wijst de plaatsvervangend korpsbeheerder aan. Conform de wens van de commissie zullen wij een nadere uitwerking van de invulling van het plaatsvervaarderschap bepleiten. De commissie ABEZ zal hieromtrent periodiek geïnformeerd worden.

Financiële aspecten

In het wetsontwerp veiligheidsregio is het standpunt ingenomen dat de veiligheidsregio primair wordt gevormd door opgeschaalde gemeentelijke zorg. De betrokkenheid van gemeenten bij de veiligheid van hun burgers wordt mede gegarandeerd door de financiële verantwoordelijkheid die de gemeenten dragen voor de veiligheidsregio.

Op dit moment vindt door het rijk een onderzoek plaats naar de financiering van veiligheidstaken in regio en gemeenten. De Raad voor de Financiële Verhoudingen heeft hieromtrent recentelijk advies uitgebracht. Punt van discussie is de vraag of de kosten van de veiligheidsregio door het lokale bestuur gedragen moeten blijven worden dan wel of deze kosten voor rekening van het Rijk dienen te komen. Dit laatste om reden dat het Rijk een sterke sturing op de veiligheidsregio heeft. Het (nieuwe) kabinet dient hieromtrent een standpunt te bepalen.

Uit de vorming van de veiligheidsregio vloeien geen extra kosten voort. De gemeenteraden houden grip op de financiële situatie door de jaarlijkse behandeling van de begroting van de veiligheidsregio. Dit is overeenkomstig de bestaande praktijk ten aanzien van de begroting van de RBO.

Voor 2007 is in onze begroting vooralsnog € 423.400,-- gereserveerd ter dekking van de kosten van de Regionale Brandweerorganisatie (straks Veiligheidsregio). Bepaling van het over te dragen budget van de brandweer zal in het kader van de regionalisering van de brandweer, met andere woorden ontvlechting van de brandweer uit de gemeentelijke organisatie, naar verwachting in het jaar 2007 plaatsvinden en per 1-1-2008 geëffectueerd worden. Dit is alsdan onderdeel van de te plegen nadere besluitvorming en derhalve thans niet aan de orde.

Conclusie

Samenwerken in het kader van een Veiligheidsregio is in het belang van meer daadkracht en minder vrijblijvendheden met het oogmerk slagvaardiger en professioneler te kunnen optreden. Niet in de veiligheidsregio samenwerken is om die reden geen reële optie. Voorts zal deze vorm van samenwerken na inwerkingtreding van de Wet op de Veiligheidsregio een wettelijke verplichting zijn geworden.

De veiligheidsregio als bestuurlijk model dient op korte termijn gevormd te worden, mede om de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor crisisbeheersing en rampenbestrijding voor de hulpverleningsdiensten op regionale schaal te integreren. Op zich staat dit principe niet ter discussie en kan hiermee ingestemd worden.

Ingeval de gemeente Huizen niet instemt met de voorliggende gemeenschappelijke regeling komt de gemeente in een uitzonderingspositie te verkeren, daar de overige gemeenten zeer waarschijnlijk deze regeling wel zullen aangaan. In strategisch opzicht komt de gemeente daardoor in een nadeliger positie te verkeren.

De nieuwe gemeenschappelijke regeling dient uiteindelijk door de provincie goedgekeurd te worden en de te verwachting is dat Huizen als waarschijnlijk de enige niet deelnemende gemeente uiteindelijk gedwongen zal worden de regeling toch te aanvaarden.

De tijdens het commissieoverleg genoemde datum van 1 mei is de in het kader van de regionalisering van de brandwerven door de stuurgroep aangehouden uiterste datum waarop gemeenten kunnen aangegeven wel of niet aan dit traject mee te doen. Deze datum staat geheel los van de besluitvorming omtrent de vorming van de veiligheidsregio.

Het geheel overziende stellen wij u dan ook voor thans uit te spreken dat de gemeente Huizen deelneemt aan de vorming van de Veiligheidsregio per 1 januari 2007 en de hiervoor benodigde gemeenschappelijke regeling vast te stellen en aan te gaan.

Burgemeester en wethouders,
De burgemeester, De secretaris,

F.W. van Gils

C.M. Bakker